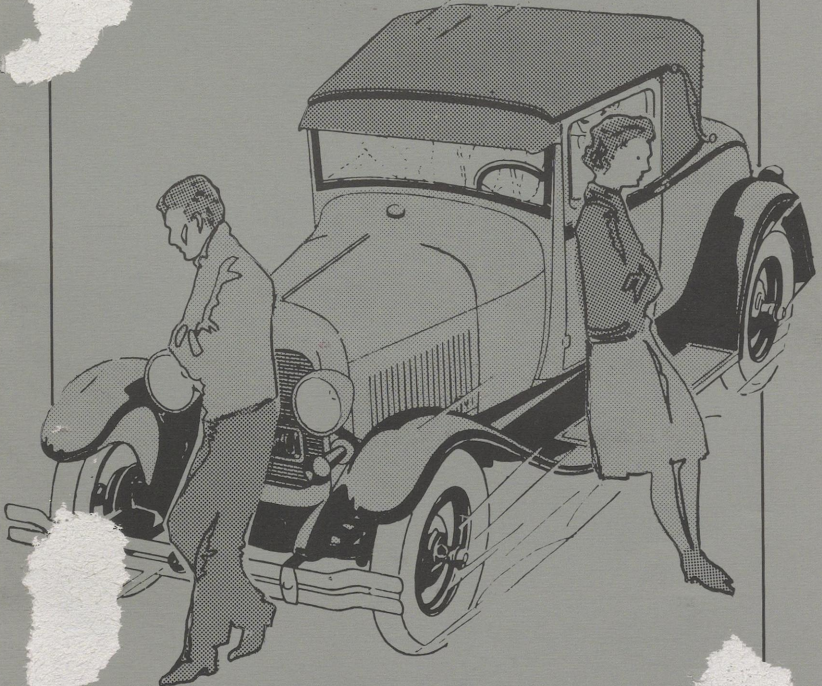

239 037869

OSS IMELLOM

AV
ALAN AYCKBOURN

OSLO
NYE

DET ER TREDJE GANG

en komedie av Alan Ayckbourn spilles på Oslo Nye. Mange husker nok med stor glede at teatret i 1973 oppførte et av hans beste stykker, «Alle har en annen», der forfatteren med stor sikkerhet kombinerte elementer fra farsens teknikk med komedie-formens krav på vidd og smidig dialog.

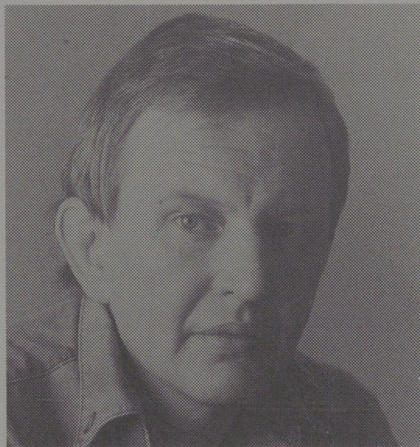
I siste sesong kunne teatret tenne mange røde lykter for «Sengelek», også det en komedie, som gjenspeiler mye av det absurde i menneskenes innbyrdes forbindelser. Nå er det altså «Oss imellom» som påkaller publikums interesse.

Alan Ayckbourn har såvidt rukket å bli 40 år. Likevel har han fått oppført så mange komedier at ingen på europeiske breddegrader gjør ham rangen stridig som våre dagers ledende dramatiker i denne genre.

Ayckbourn begynte først som skuespiller og inspisient på forskjellige engelske region-teatre og startet nesten samtidig å skrive for scenen. Handlingen i den første komedien hans foregikk på en av de karakteristiske Londonbussene, som ikke kan komme frem på Shaftesbury Avenue. «Standing Room Only» het den. Men det var med en komedie anno 1967, «Relatively Speaking» at Ayckbourn fikk ro til å fortsette sitt forfatterskap. «Garden party» kalte Riksteatret og Trøndelag Teater komedien, som forøvrig har vært spilt på en lang rekke vest-tyske scener.

De siste ti-årene har Ayckbourn delt sin arbeidstid mellom lederskapet for The Library Theatre i Scarborough, der alle stykkene hans uroppføres, og oppgaven som instruktør i BBC. «Sengelek» derimot, skrev forfatteren på bestilling fra National Theatre i London til åpningen av den britiske nasjonalscene.

Ayckbourns komedier virker skreddersydde, men menneskene fortoner seg ikke som marionetter. De fører tidens tale og opptrer og reagerer slik at mange kjenner seg igjen, på godt og ondt. Kanskje er det kjennetegn som gjør at publikum flokker seg sammen på de teatre som spiller en «Ayckbourn-komedie».

SVERRE UDNÆS

som har iscenesatt kveldens komedie, begynte som produsent og TV-instruktør. Senere utvidet han sitt kunstneriske register som dramatiker, og til tross for at han ikke har rukket å bli 40 år, har Udnæs allerede en betydelig produksjon bak seg.

Den vellykkede debuten fant sted i 1966 med «Lek». Året etter fulgte han opp med «Og du?». I 1969 sendte Fjernsynsteatret «Barbara», i 1971 «Symptoner».

Så kom «Aske» og «Visitt-tid», som bekreftet hans betydelige kunstneriske talent. Dette ble ytterligere styrket med scenedramaet «I dette hvite lyset», som Rogaland Teater ur-oppførte i 1976. Til Festspillene i Bergen 1977 skrev Sverre Udnæs «Vinger», som senere ble spilt på Nationalteatret i forfatterens egen regi.

Her på Oslo Nye fikk både teatret, publikum og dramatiker stor glede av «Kollisjonen» med Udnæs selv som inspirerende instruktør og med Aud Schønemann, Arve Opsahl, Anne Marie Ottersen og Sverre Holm i krevende oppgaver. Riksteatret spiller sin versjon i inneværende sesong med Inger Jacobsen og Carsten Byhring og Gunnar Olram som instruktør.

Sverre Udnæs har skrevet ferdig et nytt TV-stykke. «Løvfall» har han kalt det og begynner innstuderingen etter «Oss imellom».

I hans dramatiske diktning skjelner man flere trekk som han har felles med Alan Ayckbourn. Begge er sterkt opp-tatt av moderne menneskers tanker og handlinger, ofte sett fra en absurd synsvinkel og med de overraskende innfall som gjerne følger av dette.

Sverre Udnæs har den oppfatning at teater først og fremst skal være underholdende. I den forbindelse viser han f.eks. til Shakespeare, som simpelthen var tvunget til det. Hvis ikke, hadde muligheten hans vært begrenset. Men det som var den store mesters genialitet var «at det svingte på alle plan» — for å holde oss til Sverre Udnæs' egen betegnelse.

Harald Heide Steen jr. og Aud Schønemann.

OSS IMELLOM

Komedie av
ALAN AYCKBOURN

Oversatt av Elisabeth Thams

REGI: SVERRE UDNÆS

REGIASSISTENT: ANNE-KAREN HYTTEN

DEKOR: HARALD MARTIN

KOSTYMER: GRETHE WANG

Personene:

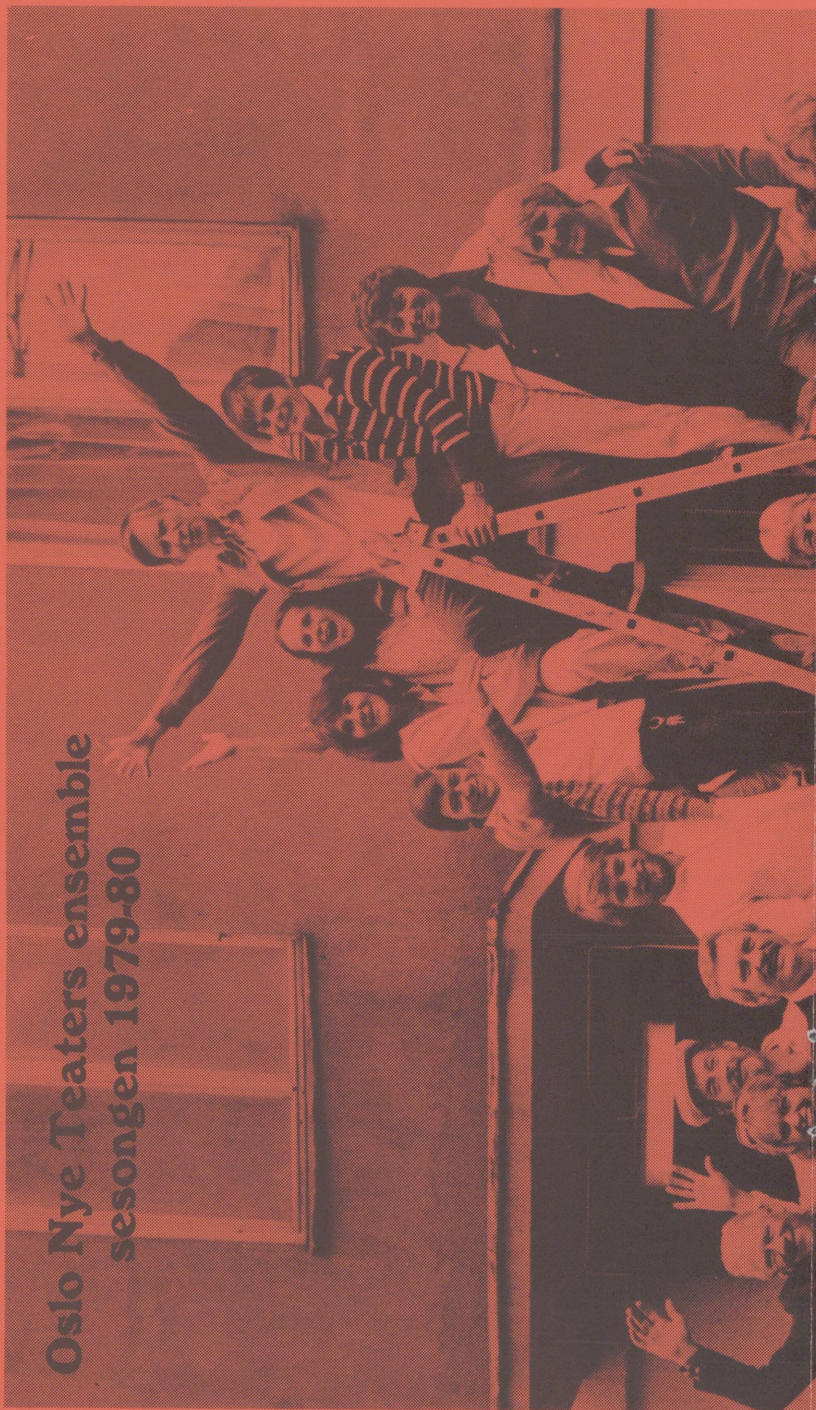
Dennis Crawthorne .. HARALD HEIDE STEEN jr.
Vera, hans kone AUD SCHØNEMANN
Majorie, mor til Dennis ELLA HVAL
Neil Andrews PER LILLO-STENBERG
Pam, hans kone SIDSEL RYEN

Inspisient Odd Andersen
Suffli Birgitta Bjørnstad
Rekvisitter Anne Kjelland-Mørde
Sminke/parykker Per Hansen
Overscenemester Finn Lewin
Overlysmester Reidar Odd Horge

OSLO
NYE

**Oslo Nye Teaters ensemble
sesongen 1979-80**

Tegning av Ulf Aas

ELLA HVAL

som spiller svigermorens rolle, har helt siden 1927 med stort talent tjent fru Thalia. Det året debuterte hun på Agnes Mowinckels sagnomsuste teater Balkongen. Siden har hun så å si stått på alle scener her i landet. Nå er turen endelig kommet til teatret i Rosenkrantzgt.

Medvind fra kritikken fikk Ella Hval for alvor etter å ha spilt i «Flammen» på Søylen i Keysersgt., der Edderkoppen i flere av krigsårene fanget publikum i sitt lette spinn. Men det var på gamle Chat Noir — året 1932 — at Ella Hval kom på go'fot med publikum med den herlige monologen om en liten gutts opplevelser på feriekoloni. Det ble revyhistorie av det nummeret.

Heldigvis var spranget til mere forlokkende sceniske oppgaver og fast engasjement ikke langt. På Den Nationale Scene i Bergen, hvor Ella Hval tilhørte ensemblet i de begivenhetsrike årene 1935—40, løste hun mange oppgaver, som bragte henne inn i toppskiktet blant våre scenekunstnere.

Etter Bergens-oppholdet ble Nationaltheatret — bortsett fra tiden med nazistyre — Ella Hvals kunstneriske hjem

til hun også ble innhentet av pensjonsalderen. Der fikk hun ytterligere utfolde seg, ofte i forestillinger med sterk realisme og heftig engasjement.

Mange sceneskikkelser har Ella Hval stått for gjennom over 50 års kunstnerisk virke. Vi nevner f.eks. Svanhild, Rebekka West, fru Borkman, Gina hos Ibsen, Vibeke i «Oppbrudd», tittelrollen i «Anna Sophie Hedvig», frøken Svendsen i «Tre par», Inez i «For lukkede dører». Videre roller i Brechts og Anouihls repertoar. Ja, hun fikk fortjent Kritikerprisen for sin brillante fremstilling av Med i «Gislet» av Brendan Behan.

Tross betydelige kunstneriske løft har Ella Hval også hatt krefter til ledelse og administrasjon av Norsk Skuespillerforbund. Der var hun en dyktig, myndig og respektert formann for landets scenekunstnere i mange etterkrigsår. med forhandlinger, diskusjoner, tariffspørsmål og saker som følger av dem.

Selvfølgelig hedret skuespillerne henne med æresmedlemskap, og for to år siden gav Norsk Kulturråd Ella Hval sin ærespris.

Ella Hval har levd et rikt og spennende liv. Hun var gift med lyrikeren Rudolf Nilsen i noen år før han døde, og minner fra den tiden — og fra mange av årene som skuespillerinne har hun denne høsten samlet mellom permene til boken «Jeg har alltid hatt vanskelig for å glemme». Det var en periode hvor hun var lysende radikal, bokholder i Korn- og Melgrossistenes Forening om dagen og lovende revykunstner om kvelden. Men hun var ikke i tvil om hvor hennes oppgave lå, selv om hun dengang og senere alltid har hatt et realistisk blikk for kjennsgjæringer.

«— Mens jeg kjempet for å komme inn ved teatret, skaffet jeg meg en utdanning, ville ha en retrettstilling jeg kunne leve godt av både økonomisk og mentalt. Har man noe på et teater å gjøre, får man før eller senere plass. Og har man det ikke, bør man være åpen for at man lever bedre i andre yrker.»

Det er mange som er glad for at Ella Hval kom inn ved teatret.

SKAL DU KJØPE BRUKTBIL?

Denne lille listen med spørsmål om hva man bl.a. bør undersøke før man kjøper bruktbil, kan kanskje være til hjelp for den som mangler ekspertise. Men for å få en fullstendig oversikt viser vi til NAFs berømte sjekkliste. Fra den har vi hentet noen spørsmål som kanskje kan interessere. Men alle som sverger til kollektiv transport, kan gjerne stoppe lesingen her.

Bli ikke fortapt i noen bil og la deg ikke overbevise av blank lakk og krom. Legg nøye merke til om bilen har hatt stor kollisjonsskade eller gjennomrust.

Sett store krav til motor og drivverk og søk om nødvendig kontakt med fagmann før kjøpet avgjøres. Ta en prøvetur med bilen, fordi du da kan oppdage feil og likeså se om bilen passer deg!

OBS! Betal aldri på forskudd, og kontant først når du har fått bilen igang. Det lønner seg å putte!

UNDER PRATEN MED SELGER

Er denne bilen fri for kollisjonsskade? Er denne bilen i en slik stand at den uten videre vil bli godkjent av biltilsynet?

SYNSKONTROLL

Er støtdempere, bremseanlegg, oljebunnpanne, gearkasse og differensial tett? Er bilen tett? Dører og vinduslister bør ikke være porøse eller stive. Se også etter fuktighet på gulvet eller i koffertrommet. Er batteriet i orden? Det skal sitte fast og ikke være oksydert på polene. Har dekkene minst 3-4 mm mønsterdybde? Mønsterdybden bør være noenlunde lik, ellers er ikke forstillingsgeometrien riktig. Er det nok kjølevæske på radiatoren?

Fra venstre: Per Lillo-Stenberg, Harald Heide Steen jr, Ella Hval og Sidsel Ryen.

Ella Hval, Harald Heide Steen jr. og Aud Schønemann.

FUNKSJONSPRØVING

Forsøk å gynte bilen i hvert hjørne. Hvis ikke bevegelsene stanser ganske fort, kan støtdemperne være dårlige. Dødgangen på rattet skal være ganske minimal. Biler med tannstangstyring skal ikke ha dødgang i det hele tatt. Er det klaring på clutchpedalen?

UNDER PRØVEKJØRINGEN

Virker clutchen uten å slurre, rykke eller støye? Clutchreperasjoner er ofte dyre. Legg merke til om det er mulig å bevege på hendlene, og likedan om viften virker. Tar bremsene om pedalene er inntil halvveis trykket inn! OBS! Glem ikke førerkortet. Ellers kan du miste lappen!

Ella Hval og Harald Heide Steen jr.

Ella Hval, Harald Heide Steen jr. og Aud Schønemann.

Per Lillo-Stenberg og Sidsel Ryen.

Bevaringssamlingen
Oss imellom : av Alan Ayckbourn

23g037869

